

Jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräysten perustelut

Jätela 12.3.2020 § 16

1 Luku	Soveltamisala ja yleiset velvoitteet.....	1
1 §	Soveltamisala	1
2 §	Määritelmät	2
3 §	Jätehuollon tavoitteet.....	2
2 Luku	Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	2
4 §	Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	2
5 §	Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella	2
6 §	Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen	2
7 §	Kiinteistökohtainen jäteastia	3
8 §	Yhteisen jäteastian perustaminen	3
9 §	Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat korttelikohtaiset järjestelmät	4
10 §	Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ja aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	4
11 §	Sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspiste	4
12 §	Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	4
3 Luku	Jätteiden kerääminen kiinteistöillä	5
13 §	Erikseen lajiteltavat jätelajit.....	5
14 §	Sekalainen yhdyskuntajäte ja kuivajäte.....	5
15 §	Energiajätteen lajittelu ja kerääminen erikseen	5
16 §	Asumisessa syntyvien hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	6
17 §	Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	7
18 §	Muut erikseen kerättävät jätteet.....	7
4 Luku	Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	8
19 §	Kompostointi	8
20 §	Jätteen polttaminen	8
21 §	Jätteen hautaaminen	9
22 §	Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa.....	9
5 Luku	Jäteastiat	10
23 §	Jäteastiatyypit	10
24 §	Jäteastian merkitseminen	10
25 §	Jäteastioiden täyttäminen.....	10
26 §	Tyhjennysvälit.....	11

27 §	Kunnossapito ja pesu	12
6 Luku	Jätteen keräyspaikat.....	12
28 §	Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset.....	12
29 §	Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen.....	12
30 §	Alueelliset jätteiden keräyspaikat (sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspisteet ja hyötyjätepisteet)	12
7 Luku	Jätteenkuljetus	13
31 §	Kuormaaminen.....	13
32 §	Kuljettaminen	13
33 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen	13
34 §	Jätteiden kuljettaminen jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin.....	14
35 §	Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen	14
8 Luku	Asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvät lietteet	15
36 §	Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi	15
37 §	Lietteiden omatoiminen käsittely	15
9 Luku	Roskaantumisen ehkäiseminen.....	17
38 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	17
39 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla.....	17
10 Luku	Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	17
40 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto	17
41 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	18
42 §	Erityisjätteet	18
43 §	Terveystuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	18
11 Luku	Muut määräykset	18
44 §	Tiedottamisvelvoite.....	18
45 §	Jätehuoltomääräysten valvonta	18
46 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	18
47 §	Voimaantulo	19

Lyhenneluettelo

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (JäteL, 646/2011), valtioneuvoston asetukseen jätteistä (jäteasetus, VNA 179/2012), muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset täydentävät jätelainsäädäntöä.

Nämä jätehuoltomääräykset koskevat Hyvinkään, Hämeenlinnan, Järvenpään, Keravan, Riihimäen ja Valkeakosken kaupunkeja sekä Hattulan, Hausjärven, Janakkalan, Lopen, Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntia.

Jätelain 91.1 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä. Määräyksiä voidaan antaa myös toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tietoja jätteen kuljetuksista.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin (JäteL 32 §) ja kunnan vastuulle toissijaisesti kuuluviin jätteisiin (JäteL 33 §). Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajanasunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto mukaan lukien sako- ja umpikaivoliitteet. Samoin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluu kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden jätehuolto. Myös liikekiinteistöjen jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos liikekiinteistön jäte kerätään yhdessä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvän jätteen kanssa. Lisäksi kunnalla on jätelain 33 §:n mukaan velvollisuus järjestää toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumattoman toiminnan jätehuolto.

Jätehuoltomääräyksissä on määräyksiä asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvistä lietteistä. Lietteitä koskevat määräykset on esitetty erikseen luvussa 8. Tämä tulee ottaa huomioon tulkittaessa jätehuoltomääräysten muita määräyksiä, jotka koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia jätteitä.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen. Määräyksissä tuottajavastuunalainen jäte ohjataan tuottajille käsiteltäväksi.

Jätehuoltomääräykset eivät pääsääntöisesti koske elinkeinotoiminnan tai muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumattoman toiminnan jätteitä. Tällaisen toiminnan jätehuollon järjestämisestä säädetään jätelainsäädännössä (esim. JäteL 8, 13 ja 15 §:t). Jätelain 91.1 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan kuitenkin antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Tällöin määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jättees- tä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi. Siten osa määräyksistä koskee myös elinkeino- ja muuta yllä mainittua toimintaa. Nämä määräykset on listattu tarkemmin jätehuoltomääräysten 1 §:ssä.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla. Mikäli samasta asiasta määrätään muualla, noudatetaan tiukempaa määräystä. Muita kunnallisia määräyksiä ovat rakennusjärjestys, terveydensuojelujärjestys ja ympäristönsuojelumääräykset. Kunnan ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen. Jätehuoltomääräysten omatoimista käsittelyä ja hyödyntämistä (luku 4) ja lietteitä (luku 8) koskevat määräykset liittyvät läheisesti ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja niistä voi olla määräyksiä kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä.

Jätehuoltomääräyksissä ei päätetä jätteenkuljetusjärjestelmistä. Jätelautakunta tekee päätökset jätteenkuljetusjärjestelmistä erikseen. Jätehuoltomääräysten liitteessä 1 on esitetty kunnittain ja jätejakeittain nykyiset jätteenkuljetusjärjestelmät. Liitettä voidaan päivittää tarvittaessa.

2 § Määritelmät

Määritelmissä on esitetty ainoastaan jätehuoltomääräysten kannalta tarpeelliset käsitteet. Mikäli käsite on määritelty jätelaissa tai -asetuksessa, otetaan käsitteen määritelmä sellaisenaan jätehuoltomääräyksiin.

Määritelmiä on 1.4.2020 päivityksen yhteydessä tarkennettu.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista. Jätelain 8 §:ssä on esitetty yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Jätehuoltomääräyksissä etusijajärjestyksen toteutumista edistetään esimerkiksi antamalla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita erilaatuisille jätteille.

2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan (JäteL 41.1 §). Lähtökohtaisesti liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Kunnan jätehuoltoviranomainen voi myös tietyin edellytyksin päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella (JäteL 35.4 §). Aluekeräyspisteeseen liittyminen on vaihtoehto kiinteistön liittymiselle kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetuksen järjestämiseksi. Päätös kunnallisen yhdyskuntajätehuollon järjestämisestä aluekeräyspisteisiin perustuvalla keräyksellä voidaan tehdä, jos kiinteistölle tai sen läheisyydessä sijaitsevalle keräyspaikalle ei ole mahdollista kulkea jäteautolla (tai veneellä), alueella on vähän jätteen haltijoita tai alueella syntyy vähän kuljetettavaa jätettä.

5 § Jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 §:n mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen jätehuolto tietyissä tapauksissa. Mikäli jätteen haltijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä, jätteen haltija voi pyytää kuntaa järjestämään sen jätehuolto. Tarvittavista jätehuoltopalveluista tehdään sopimus Kiertokapula Oy:n (kunnan jätelaitos) sekä palveluita tarvitsevan toimijan välillä enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, jos kysymyksessä on jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittava jätehuoltopalvelu.

Määräys on erotettu edellisestä 4 §:stä, koska tässä tarkoitetuilla toimijoilla ei ole velvollisuutta liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään vaan kyse on mahdollisuudesta.

Määräyksen otsikkoa muutetaan jätelain muutoksen 445/2018 kavennettua jätehuollon kuntavastuuta myös julkisen sektorin hallinto- ja palvelutoiminnan osalta.

Määräystä on päivitetty vastaamaan uutta lainsäädäntöä (438/2019). Määräykseen on lisätty, että määräaikainen sopimus liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään voidaan tehdä kunnan kanssa. Näin toimitaan, mikäli kunta hankkii jätteenkuljetuspalvelun itse. Muutoin sopimus tehdään Kiertokapula Oy:n kanssa.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on joko kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämä (JäteL 36 ja 37 §:t). Kunnassa tai sen osassa voi olla käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jos kunnan jätehuoltoviranomainen on jätelain 37 §:n mukaisesti niin päättänyt.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan velvollisuutena on varmistaa, että kuljetuspalvelua tarjoava yritys kuuluu jätelain 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin. Jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavan yrityksen tulee tehdä jätelain 94 §:n mukainen hakemus toiminnan hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin. Alueellinen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) tekee päätöksen jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta (JäteL 96 §). Kiinteistön haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Jätehuoltomääräysten liitteessä 1 on esitetty kunnittain ja jätelajittain nykyiset jätteenkuljetusjärjestelmät. Liitteessä on esitetty myös tarkemmin liittymistavat kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen eri kuljetusjärjestelmissä. Liitettä päivitetään tarpeen mukaan.

Määräykseen on lisätty, että liittyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen tapahtuu ottamalla yhteyttä kunnan jätehuollon asiakaspalveluun, mikäli kunta vastaa jätehuollon asiakaspalvelusta itse.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille (JäteL 40 §). Kiinteistön haltijan on hankittava sinne tarvittavat jäteastiat eri jätelajien keräystä varten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella, jos sitä ei voida järjestää kiinteistölle ja haltija sopii asiasta maanomistajan kanssa.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Jätteen vastaanottoa voidaan myös järjestää yhdessä yhden tai useamman kiinteistön kanssa (JäteL 40 §). Yhteisen jäteastian eli yhteisastian käyttö on jätehuoltomääräyksissä mahdollistettu lähekkäin sijaitseville kiinteistöille. Myös tiekunnat ja erilaiset yhteisöt voivat järjestää yhteisiä jäteastioita, jolloin yhteinen jäteastia ei sijaitse vierekkäisillä kiinteistöillä, mutta se on kuitenkin osakkaiden helposti käytettävissä.

Määräyksessä ei ole määritelty välimatkaa kiinteistön ja jäteastian välillä. Välimatkojen kiinteistöiltä jäteastialle pitää kuitenkin olla riittävän lyhyet. Jäteastia on myös mahdollista sijoittaa kulkureitin varrelle siten, että se on helposti saavutettavissa. Yhteisastia voi sijaita esimerkiksi kiinteistöille johtavan tien alussa, jolloin kaikki kiinteistöillä asuvat kulkevat sen kautta.

Kiinteistöjen lähekkäisyys määritellään tapauskohtaisesti. Mikäli kiinteistöt eivät sijaitse lähekkäin tai lähialueella, jätehuoltoviranomainen voi ratkaista asian poikkeamishakemuksen perusteella. Yhteisastian perustamisen vakituisen asunnon ja vapaa-ajan-asunnon välillä tulee perustua kiinteistöjen lähekkäisyyteen. Kiinteistöjen omistussuhteet (saman omistajan omistuksessa olevat kiinteistöt) tai sukulaisuussuhteet eivät voi olla perusteina yhteisastian käyttämiselle.

Useimmiten yhteisastiaa käytetään sekalaisen yhdyskuntajätteen tai kuivajätteen keräämiseen. Yhteisastioita voidaan käyttää myös hyötyjätteen ja biojätteen keräämiseen esimerkiksi pientaloalueilla, joilla niiden erilliskeräys on vapaaehtoista.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastialle ja kuivajäteastialle on määrätty vähimmäistilavuus (600 litraa), kun sitä käyttää yli viisi (5) kiinteistöä. Vaatimuksella varmistetaan, että yhteisastiatilavuus vastaa kiinteistöillä syntyvää jättemäärää, eikä yhteiskeräminen aiheuta tarpeetonta roskaamista tai jätteen epäasianmukaista käsittelyä.

Yhteisen jäteastian perustamisesta ja sen käytöstä luopumisesta tulee ilmoittaa jätehuoltomääräysten liitteen 1 mukaisesti. Yhteisen jäteastian käyttäjätiedot ovat tärkeitä myös jätelain 143 §:n mukaisen kuljetusrekisterin ylläpidossa. Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä kiinteistöjen jätteenkuljetuksista.

Yhteisastialle on nimettävä yhteyshenkilö, johon jätteenkuljetuksen suorittaja tai viranomaiset voivat olla yhteydessä yhteisastian ylläpitoon liittyvissä asioissa.

Määräykseen on lisätty, että yhteisastiasta on ilmoitettava kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnalle, mikäli kunta vastaa jätehuollon asiakaspalvelusta itse.

9 § Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat korttelikohtaiset järjestelmät

Putkikeräysjärjestelmä ja muut vastaavat lähikeräysjärjestelmät tulkitaan yhdeksi kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen muodoksi. Siten liittymisvelvoite kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen voidaan täyttää liittymällä putkikeräysjärjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän käyttäjäksi.

Määräykseen on lisätty maininta lähikeräysjärjestelmästä, mitä termiä on Kiertokapula Oy:n kanssa sovittu käytettävän toimialueellamme kyseisistä keräysjärjestelmistä. Maininta syväkeräysastioiden käytöstä poistetaan, koska termi on vakiintunut arkipäivän käyttöön.

10 § Kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen ja aluekeräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Jätelain 41.2 §:n mukaan jätteen haltija voi järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa jätteenkuljetuksessa. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Tällaisten jätteiden kuljetuksesta tulee olla määräys kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (JäteL 41.2 §). Määräys on tarpeellinen, jos halutaan sallia suurikokoisten jätteiden kuljettaminen omatoimisesti Kiertokapula Oy:n tai kunnan osoittamiin paikkoihin.

Kunta tai kunnallinen jätelaitos voi tarjota noutopalvelua suurikokoisille jätteille. Palvelu on vapaaehtoinen ja siitä peritään taksan mukainen maksu. Myös yritykset, jotka ovat rekisteröityneet jätehuolto-rekisteriin, voivat tarjota tällaista palvelua kiinteistöille.

11 § Sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspiste

Jätelain 35.4 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä. Jätehuollon palvelutason turvaamiseksi tällaisilla alueilla voi olla tarpeen järjestää sekajätteen aluekeräyspisteitä, mikäli kiinteistöt eivät itse järjestä yhteisiä jäteastioita. Kiinteistöjä ei kuitenkaan voi velvoittaa järjestämään yhteisiä jäteastioita (HE 199/2010 vp, s. 88).

Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevat kiinteistöt voivat väliaikaisesti varastoida jätteitä kiinteistöillään ennen niiden viemistä aluekeräyspisteisiin. Tästä ei kuitenkaan saa aiheutua roskaantumista tai hygieenisia haittoja. Varastoinnin tulee olla lyhytaikaista.

Jätehuoltomääräyksissä ei ole mahdollista ylläpitää ajantasaista tietoa aluekeräyspisteistä, joten luetelo kunnista, joissa aluekeräyspisteitä on, poistetaan. Aluekeräyspisteitä voidaan perustaa kuntiin, mikäli tarve niin vaatii. Ensisijaisesti kiinteistön on kuitenkin järjestettävä mahdollisuuksien mukaan oma tai lähinaapurin kanssa yhteinen jäteastia ja liityttävä kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen. Aluekeräyspisteen mahdollisuus on kuitenkin varattava heille, jotka eivät voi kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen liittyä. Tieto aluekeräyspisteistä on saatavilla Kiertokapula Oy:n asiakaspalvelusta.

12 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Määräyksen tarkoituksena on selvittää kiinteistöjen haltijoille ja jätteen tuottajille vastaanotto- ja käsittelypaikat, joihin jätteet voi toimittaa. Jätteenkuljettajille tarkoitettu määräys vastaanotto- ja käsittelypaikoista on sisällytetty luvun 7 kuljettamista käsittelevien määräysten 34 §:ään.

Kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti Kiertokapula Oy:n osoittamiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin ja tuottajavastuunalaiset jätteet tuottajien järjestämiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin. Kunnilla voi olla myös omia vastaanotto- ja käsittelypaikkoja puutarhajätteille. Näitä voivat olla esimerkiksi maankaatopaikat, mikäli kuntien maankaatopaikkojen ympäristöluvuissa puutarhajätteiden vastaanotto on sallittu. Kuntien järjestämistä omista jätteenkeräykseen liittyvistä tempauksista tai vastaanotto- ja käsittelypaikoista on syytä sopia Kiertokapula Oy:n kanssa tai tuottajien kanssa, jos kyseessä on tuottajavastuunalainen jäte. Olennaista on, että jätteet ohjautuvat niille tahoille, joilla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkojen sijainti voi muuttua nopeasti, joten määräykseen ei ole sisällytetty yksityiskohtaista tietoa vastaanotto- ja käsittelypaikoista. Kiertokapula Oy:n kotisivuilla on esitetty yhtiön järjestämät vastaanotto- ja käsittelypaikat.

Asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi on esitetty jätehuoltomääräysten 36 §:ssä.

3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

13 § Erikseen lajiteltavat jätelajit

Hyötyjätteille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään jätelain 8 §:n mukaista etusijajärjestyksen toteutumista ja jätelain 15 §:n mukaista velvollisuutta pitää erilaatuiset jätteet erillään. Kunnan velvollisuutena on edistää kierrättämistä siten, että etusijajärjestys toteutuu ja jäteasetuksen 14 §:ssä esitetty kierrätystavoite täyttyy. Tarkoituksena on kannustaa jätteen haltijoita erottamaan hyötyjätteet sekalaisesta yhdyskuntajätteestä.

Erilliskerätty hyötyjäte on kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, joten se tulee toimittaa kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvaan vastaanottoaikaan. Tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta kiinteistöt tulee jätelain mukaisesti velvoittaa toimittamaan jäte tuottajien vastaanottoaikaan. Pakkausjätteiden tuottajavastuun tullessa voimaan täysimääräisenä 1.1.2016 lasi-, metalli- ja kartonkipakkausten jätehuolto siirtyi kokonaan tuottajien vastuulle.

Pakkausjätteet muodostavat merkittävän osan erilliskerättävistä hyötyjätteistä. Kunta voi edelleen täyden tuottajavastuun tultua voimaan huolehtia kyseisten pakkausjätteiden täydentävästä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta tuottajien järjestämään vastaanottoaikaan (JäteL 35.2 §). Lisäksi kunta voi järjestää täydentävää pakkausjätteen alueellista keräystä (JäteL 47.3 §).

Kunta huolehtii pakkausjätteiden täydentävästä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta jätehuoltomääräysten 16 ja 17 §:ien mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa erilliskerättyjen pakkausjätteiden noutamista niiltä kiinteistöiltä, joita koskevat jätehuoltomääräyksissä annetut erilliskeräysvelvoitteet tai jotka voivat liittyä pakkausjätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen vapaaehtoisesti jätehuoltomääräyksissä luetelluin edellytyksin. Jätehuoltomääräysten 13 §:ssä ei päätetä pakkausjätteitä koskevasta kuljetusjärjestelmästä.

Kunta voi huolehtia täydentävästä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta joko kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena tai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Liitteessä 1 on esitetty jätelautakunta Kolmenkierron alueen kuntien jätteenkuljetusjärjestelmät myös pakkausjätteiden osalta.

Kiinteistön haltijalla on mahdollisuus järjestää erilliskerätyn pakkausjätteen jätteenkuljetus kiinteistöiltä, jos pakkausjätettä ei kuljeteta tuottajan tai kunnan huolehtimassa täydentävässä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa (JäteL 41.3 §).

14 § Sekalainen yhdyskuntajäte ja kuivajäte

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla jäteastia sekalaiselle yhdyskuntajätteelle tai kuivajätteelle. Kiinteistöillä voi olla myös jätehuoltomääräysten 8 §:n mukaisia yhteisiä jäteastioita tai 9 §:ssä tarkoitettuja korttelikohtaisia järjestelyjä.

Sekalainen yhdyskuntajäte ja kuivajäte ohjautuvat energiahyödyntämiseen. Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että sekalaisesta yhdyskuntajätteestä ja kuivajätteestä saadaan syntypaikalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Sekalainen yhdyskuntajäte saa sisältää biojätettä, mutta kuivajäteastiaan sitä ei saa laittaa. Lisäksi on otettava huomioon, että esimerkiksi metalli on tärkeää saada erotettua energiahyödyntämiseen menevästä sekalaisesta yhdyskuntajätteestä ja kuivajätteestä. Jäteastioihin voidaan kuitenkin laittaa esimerkiksi hehkulamppuja ja lasijätettä, joka ei sovellu erilliskeräykseen.

15 § Energiajätteen lajittelu ja kerääminen erikseen

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekalainen yhdyskuntajäte ja kuivajäte ohjautuvat energiahyötykäyttöön. Jäte toimitetaan Fortum Waste Solutions Oy:n voimalaitokseen. Energiajakeen muu kerääminen näiltä kiinteistöiltä ei ole sallittua, koska kyseinen jäte kuuluu kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Nurmijärvellä energiajätteen keräämisen lopettamiseen annetaan siirtymäaika kuusi (6) kuukautta määräysten voimaantulosta.

16 § Asumisessa syntyvien hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Hyötyjätteille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään jätelain 8 §:n mukaisen etusijärjestyksen toteutumista. Erilliskeräysvelvoitteilla vaikutetaan myös energiahyödyntämiseen ohjautuvan sekalaisen yhdyskuntajätteen ja kuivajätteen laatuun, sillä esimerkiksi metalli ja lasi haittaavat polttoprosessia. Kiinteistöittäisellä hyötyjätteiden keräysvelvoitteilla helpotetaan myös asukkaiden jätteiden lajittelua.

Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet koskevat ainoastaan taaja-asutusalueita, joilla tarkoitetaan rakennettuja kunnan asemakaava-alueita ja rakennettuja yleiskaavassa asumiseen tarkoitettuja alueita. Taaja-asutusalueeseen eivät kuulu ranta-asemakaava- ja rantayleiskaava-alueet. Lisäksi määräyksessä mahdollistetaan lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen liittyminen hyötyjätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen taaja-asutusalueella ja keräysreittien varrella. Näiden kiinteistöjen osalta liittyminen tapahtuu sopimalla asiasta kuljetusjärjestelmästä riippuen kunnan, Kiertokapula Oy:n tai jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

Muissa tapauksissa kunnalla ei ole velvollisuutta tarjota hyötyjätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen palvelua. Hyötyjätteiden pakollisen tai vapaaehtoisen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle jäävillä kiinteistöillä kiinteistön haltija voi sopia itse jätteenkuljettajan kanssa pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta niin halutessaan (JäteL 41.3 §). On huomattava, että edellä mainittu oikeus koskee ainoastaan pakkausjätteitä, ei muita hyötyjätteitä.

Määräykseen on lisätty täsmennys biojätteen lajitteluohjeistuksesta.

Lasi-, metalli- ja kuitupakkausjätteet tulee lajitella tuottajan antamien ohjeiden mukaan. Tuottajalla ei ole velvollisuutta vastaanottaa muuta kuin tuottajien antamien ohjeiden mukaisesti lajiteltua pakkausjätettä. Pakkausjäteasetuksen 9 §:n mukaan tuottajien tuli järjestää muovipakkausjätteen keräämistä varten alueellisten keräyspaikkojen verkosto viimeistään 1.1.2016. Jätelautakunta Kolmenkierron alueella on myös muovipakkausjätteen alueellisia keräyspaikkoja.

Muovipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite koskee taaja-asutusalueella sijaitsevia vähintään viiden (5) huoneiston asuinkiinteistöjä **koko toimialueella**. Siirtymäaika velvoitteen järjestelyihin alkaa määräysten voimaantulua ja päättyy Kiertokapula Oy:n aloittaessa muovipakkausjätteen keräämisen kyseisellä alueella. Muovipakkausjäte kerätään tuottajien antamien ohjeiden mukaan. Mikäli muovipakkausjätteen keräys laajenee sisältämään kaiken kierrätyskelpoisen muovin, lajittelu tapahtuu kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Muovipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite on lisätty määräykseen kuntalaisten aktiivisen muovinlajittelun mahdollistamiseksi. Jätehuoltoviranomainen on saanut paljon yhteydenottoja muovinkeräyspisteiden lisäämiseksi. Erilliskeräysvelvoitteella parannetaan palvelutasoa rivi- ja kerrostalojen osalta.

Biojätteen lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitetta ei tarvitse soveltaa, mikäli kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan määräysten 19 §:n mukaisesti.

Nurmijärvellä kartonkipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite laajenee koskemaan vähintään viiden (5) asunnon asuinkiinteistöjä ja lasi- ja metallipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite vähintään 10 asunnon asuinkiinteistöjä. Siirtymäaika velvoitteen järjestelyihin on kuusi (6) kuukautta määräysten voimaantulosta.

Määräys koskee myös lähikeräysjärjestelmissä erilliskerättäviä jätteitä niihin liittyneiden asuinkiinteistöjen määrän mukaisesti.

Jätelain 49.2 §:n mukaan paperituotteiden tuottajan on järjestettävä käytöstä poistettujen paperituotteiden kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta, jos kiinteistö sijaitsee muulla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistöjen tulee kuitenkin järjestää paperinkeräystä varten keräysastia.

17 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Määräyksessä annetut lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisen-
vullisuuden piiriin jätelain 32 §:n perusteella kuuluvia kiinteistöjä, jotka eivät ole asuinkiinteistöjä.
Lisäksi kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisen-
vullisuuden (Jätel 33 §) perusteella kunnan jäte-
huoltojärjestelmään jätteesä toimittavat kiinteistöt voidaan velvoittaa noudattamaan määräyksen
lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita.

Määräykseen on lisätty täsmennys biojätteen lajitteluohjeistuksesta.

Muovipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite määrätään myös muille kuin asuinkiinteistöille **koko toimi-
alueella**. Siirtymäaika velvoitteen järjestelyihin alkaa määräysten voimaantultua ja päättyy Kiertoka-
pula Oy:n aloittaessa muovipakkausjätteen keräämisen kyseisellä alueella. Muovipakkausjäte kerätään
tuottajien antamien ohjeiden mukaan. Mikäli muovipakkausjätteen keräys laajenee sisältämään kaiken
kierrätyskelpoisen muovin, lajittelu tapahtuu kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet koskevat ainoastaan taaja-asutusalueita, joilla tarkoitetaan raken-
nettuja kunnan asemakaava-alueita ja rakennettuja yleiskaavassa asumiseen tarkoitettuja alueita.
Etusijajärjestyksen noudattamisen edistämiseksi määräyksessä mahdollistetaan lajittelu- ja erilliske-
räysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen liittyminen hyötyjätteiden kiinteistöittäiseen jät-
teenkuljetukseen taaja-asutusalueella ja keräysreitien varrella.

Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet on määritelty jätteiden kertymisen perusteella. Kullekin jätejakeel-
le on määritetty syntyvään jätemäärään perustuva keräysraja kuukaudessa tai viikossa. Jättemäärät
on arvioitu siten, että voidaan olettaa jätteiden kertymisen olevan säännöllistä. Erilliskeräykseen vel-
voittavat jättemäärät on pyritty Kuntaliiton jätehuoltomääräysten mallin mukaan määrittämään siten,
että kutakin jätejakeetta syntyisi keskimäärin 660 litraa kuukaudessa. Muovipakkausjätteen velvoittava
jätemäärä perustuu EU:n jättesäädöspaketin täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietintöön
16.9.2019.

Velvoitteiden tulkintaa on sekä jätteen tuottajaa, Kiertokapulaa että viranomaistyötä ajatellen selkey-
tetty muuttamalla "keskimäärin yli" -määreet, muotoon "vähintään".

Kaikki kiinteistöt, joilla syntyy merkittäviä määriä biojätettä, on pyrittävä saamaan biojätteen erilliske-
räyksen piiriin. Tällaisia ovat esimerkiksi koulut, joissa on ruokala tai keittiö.

Määräysten 16 §:stä poiketen muilla kuin asuinkiinteistöillä lajittelu- ja erilliskeräysvelvoite koskee
pahvipakkausjätteitä ja puujätettä. Näiden kiinteistöjen toiminnassa pahvipakkauksia ja puujätettä
oletetaan syntyvän enemmän kuin kotitalouksissa.

18 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Muita erikseen kerättäviä jätelajeja ovat muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet sekä
vaaralliset jätteet ja erityisjätteet. Pakkausjätteiden lisäksi tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat sähkö-
ja elektroniikkalaiteromu, keräyspaperi, romuajoneuvot, ajoneuvojen renkaat, akut ja paristot. Nämä
jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämiin vastaanottoaikkoihin. Vaarallisista
jätteistä ja erityisjätteistä määrätään jätehuoltomääräysten 10 luvussa ja kunnallisen yhdyskuntajäte-
huollon piiriin kuuluvista lietteistä luvussa 8.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksen 16 §:ssä tarkat erilliskeräysvelvoitteet, jotka
koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisen-
vullisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämi-
svelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatoimi-
sista remontoinnista tai silloin kun kiinteistön haltija vastaa itse rakennus- ja purkujätteen jätehuol-
lostasta hankkiessaan palveluita yrityksiltä. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiin-
teistöillä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä
voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

Puutarhajäte voidaan käsitellä omatoimisesti määräysten 19 §:n mukaisesti tai toimittaa Kiertokapula
Oy:n vastaanottoaikkoihin tai kunnan järjestämiin vastaanottoaikkoihin, joita ovat esimerkiksi kun-
tien maankaatopaikat, mikäli niillä on ympäristölupa vastaanottaa puutarhajätteitä. Kuntien tulisi il-
moittaa järjestämistään puutarhajätteen keräyksestä Kiertokapula Oy:lle.

4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

19 § Kompostointi

Biojätteen kompostointi on suositeltavaa kiinteistöillä, jotka eivät kuulu biojätteen erilliskeräyksen piiriin. Kompostointi edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Mikäli kiinteistöllä kompostoidaan siellä syntyvä biojäte, voidaan jäteastian tyhjennysväli tulkita kuivajäteastian pisimmän tyhjennysvälin mukaan. Määräysten 26 §:n mukaan kuivajäteastian pisin tyhjennysväli on kahdeksan (8) viikkoa.

Jätelain 91.2 §:n perusteluissa (HE 199/2010, s. 116) todetaan, että jätehuoltomääräyksissä voidaan määrätä muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen pienimuotoisesta omatoimisesta käsittelystä jätteen syntypaikalla. Siten määräysten 19 § koskee suurimmalta osin myös elinkeinotoiminnan harjoittamista.

Kiinteistökohtaisessa kompostorissa voidaan kompostoida keittiöperäistä biojätettä, puutarhajätettä, kuivakäymäläjätettä ja tietyin edellytyksin vähäisiä määriä jätevesilietteitä (ks. 37 §). Jotta kompostointi onnistuu, on kompostorin ylläpitoon ja hoitoon kiinnitettävä huomiota. Lisäksi korostetaan, että kompostoriin ei saa laittaa maatumatonta jätettä.

Kompostorin sijoittamiseen kiinteistöllä on määrätty etäisyydet naapurin rajasta, talousvesikaivosta ja vesialueesta. Etäisyysvaatimusten tarkoituksena on ehkäistä ympäristö- tai terveyshaittoja sekä helpottaa valvontaa mahdollisissa riitatilanteissa. Viiden (5) metrin etäisyysvaatimus tontin rajasta ei kuitenkaan koske kompostia, joka sisältää ainoastaan risuja ja lehtiä. Risu- ja lehtikompostit eivät tällöin saa sisältää keittiöperäisen biojätetekompostin jälkikompostia tai syötäviä, kuten juureksia, omenoita tai naatteja.

Jätelain 41.2 § mahdollistaa myös useamman kiinteistön yhteiskompostoinnin. Mikäli samaa kompostoria käyttää useampi kuin kolme (3) huoneistoa, kompostorin asianmukaisen käytön kannalta on tarpeen nimetä sille vastuuhenkilö. Vähintään viiden (5) asuinhuoneiston kompostoinnista tulee tehdä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus on tarpeen erityisesti taaja-asutusalueella, jossa vähintään viiden (5) asuinhuoneiston järjestämä kompostointi korvaa määräysten 16 §:ssä esitetyn velvoitteen biojätteen erilliskeräyksestä.

Keittiöperäistä bio- tai ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Näiden jätteiden kompostointiin käytettävän kompostorin pitää olla tarkoitukseen soveltuva, suljettu ja hyvin ilmastoitu kompostori, johon haittaeläinten pääsy on estetty. Taaja-asutusalueella keittiöperäistä biojätettä kompostoitaessa kompostorin tulee olla lämpöeristetty.

Määräystä muutetaan niin, että taaja-asutusalueen ulkopuolella on mahdollista kompostoida ympäri vuoden lämpöeristämättömässä kompostorissa. Kompostorin jäätymistä ei nähdä ongelmana, sillä lämpöeristetty kompostorikin voi usein kovilla pakkasilla jäätyä. Tärkeintä on, että kompostoria tyhjennetään ennen talvea, jotta talven aikana muodostunut biojäte mahtuu kompostoriin. Taaja-asutusalueen ulkopuolella arvioidaan olevan enemmän tilaa asianmukaisen jälkikompostoinnin järjestämiseen.

Erityisesti keittiöperäistä bio- ja ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee varmistua, että jäte on täysin kompostoitunut ennen sen poistamista kompostorista. Kompostoitaessa käymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita sekä puhdistamolietteitä tulisi huolehtia siitä, että komposti saavuttaisi taudinaiheuttajien tuhoamisen kannalta tarvittavan lämpötilan 60–70°C. Esimerkiksi kuivakäymäläjäte voi vaatia jälkikompostoinnin kompostorin ulkopuolella.

Jätemylyt ovat vesihuoltolaitoksen kannalta ongelmallisia, koska ne voivat aiheuttaa merkittäviä ongelmia viemäriverkostossa. Samoin paistorasvojen ja öljyjen sekä muun ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin aiheuttaa haittoja vesihuoltolaitoksen toiminnalle.

20 § Jätteen polttaminen

Jätteiden omatoiminen polttaminen on lähtökohtaisesti kielletty, ellei sitä sallita kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (JäteL 41.2 §). Määräyksessä esitetään tilanteet, joissa jätteen polttaminen on mahdollista.

Taaja-asutusalueen ulkopuolella sallitaan risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien kasviperäisten jätteiden polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei voi sallia.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi sallitaan käsittelemätön puujäte sekä risut ja oksat. Sytykkeinä voidaan käyttää vähäisessä määrin paperia, pahvia ja kartonkia. Muiden jätteiden, kuten polttokelpoisen muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet. Jätehuoltomääräyksissä ei voi ohjata tai hyväksyä tuottajavastuunalaisia jätteitä poltettavaksi. Keräyspaperia sekä kartonki- ja pahvijätettä haluttaisiin tavallisimmin hävittää polttamalla. Näille jättejakeille on kuitenkin olemassa keräysverkosto ja hyödyntämisprosessit.

Perustusten varassa kiinteästi seisova rakennus ei yleensä ole jätettä, vaikka se olisi saanut purkuluvan. Rakennuksesta puretut osat sen sijaan luokitellaan jätteiksi. Koska rakennus itsessään ei yleensä ole jätettä, se ei siten kuulu jätelain 3 §:n soveltamisalan piiriin (HE 199/2010, s. 63). Mikäli rakennusta pidettäisiin jätteenä, voisi sen polttamiseen tulla sovellettavaksi valtioneuvoston asetus jätteen polttamisesta (VNA 151/2013). Rakennusten polttaminen soveltuu lähinnä vain niihin hallittuihin tapauksiin, joissa pelastustoimi voi käyttää rakennusta harjoituskohteena.

Rakennusvalvontaviranomainen tarkastelee rakennuksen purkamista maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ja selvittää, onko rakennuksen purkaminen ylipäättään mahdollista. Purkulupaa tarkastellaan vain maankäyttö- ja rakennuslain näkökulmasta. Tarkastelussa ei oteta kantaa purkamismenettelyyn, kuten rakennuksen polttamiseen pelastuslaitoksen harjoituksena. Rakennuksen hävittämistä polttamalla tulee tarkastella myös ympäristön pilaantumisen näkökulmasta. Siten rakennusten hävittäminen polttamalla soveltuu parhaiten kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin. Mikäli rakennusten polttamisesta ei ole ympäristönsuojelumääräystä, viranomainen voi harkita ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen antamista pilaantumisen ehkäisemiseksi.

21 § Jätteen hautaaminen

Jätteen hautaaminen on lähtökohtaisesti kielletty, ellei siitä määrätä kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (JäteL 41.2 §). Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on mahdollista Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti. Ohjeet löytyvät Ruokaviraston internetsivuilta. Näissä jätehuoltomääräyksissä ei ole erikseen annettu tarkkoja ohjeita lemmikkieläinten hautaamisesta.

22 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa

Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa on lähtökohtaisesti kielletty, ellei sitä erikseen sallita jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (JäteL 41.2 §).

Kiinteistöllä syntyneen pilaantumattoman tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa kuuluu jätelain 41.2 §:n mukaiseen omalla kiinteistöllä tapahtuvaan pienimuotoiseen jätteen omatoimiseen käsittelyyn. Tiili- ja betonimurskeen hyödyntämisen on oltava niin pienimuotoista, että sovellettavaksi eivät tule jäteverolain (1126/2010) ja valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista (VNA 331/2013) säännökset. Tiili- ja betonimurskeen hyödyntämisen tulee olla kertaluonteista eikä se saa olla ammattimaista toimintaa. Hyödyntämisen tarkoituksena on korvata luonnonkiviainesta murskeella. Määräystä on tarkennettu niin, että hyödyntäminen voi tapahtua ainoastaan pohjavesialueen ulkopuolella. Määräys perustuu MARA-asetukseen. Ilmoituksen jättämistä on tarkennettu niin, että se tulee jättää kuntaan kirjallisena.

Tiili- ja betonimurskeen hyödyntämistä omassa maarakentamisessa koskevat määräykset soveltuvat parhaiten ympäristönsuojelumääräyksiin, sillä ne tähtäävät ympäristön pilaantumisen estämiseen. Mikäli kunnassa ei ole voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä kyseisestä asiasta, voidaan nämä hyödyntämistä koskevat määräykset ottaa jätehuoltomääräyksiin.

Jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta tiili- ja betonijätteen käsittelyyn, joka on ammattimaista tai laitostaista. Tiili- ja betonijätteen hyödyntäminen maarakentamisessa voi olla ympäristölupavarasta toimintaa. Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n kohdan 12 b mukaan pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni-, tiili- tai asfalttijätteen tai pysyvän jätteen muu käsittely kuin sijoittaminen kaatopaikalle on ympäristölupavarasta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristölupahakemuksen, kun käsiteltävä määrä on alle 50 000 tonnia vuodessa.

Jätehuoltomääräyksiä ei myöskään sovelleta kohteisiin, joissa betoni- ja tiilijätettä hyödynnetään valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (MARA-asetus, VNA 843/2017) perusteella. Myös MARA-asetus koskee jätteiden laitos- tai ammattimaista hyödyntämistä.

MARA-asetuksen 2.1 §:n mukaan jätteiden käyttökohteita ovat yleiset tiet, kadut, pyörätiet ja jalkakäytävät sekä niihin välittömästi liittyvät tienpitoa tai liikennettä varten tarpeelliset alueet, pysäköintialueet, urheilukentät sekä virkistys- ja urheilualueiden reitit, ratapihat sekä teollisuus-, jätteenkäsittely- ja lentoliikenteen alueiden varastointikentät ja tiet. Melusteet eivät kuulu asetuksen käyttökohteisiin.

Jätehuoltomääräysten 22 § koskee ainoastaan kunnan yhdyskuntajätehuollon järjestämisvastuun piiriin kuuluvaa jätettä. Siten jätehuoltomääräyksillä ei voida määrätä muusta kuin kiinteistön omasta toiminnasta syntyvän jätteen omatoimisesta käsittelystä. Määräyksessä on kuitenkin esitetty, että muusta mineraaliperäisten jätteiden (tiili ja betoni) käytöstä maarakentamisessa tulee ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristöluvan tarpeen selvittämiseksi. Tiili- ja betonimurskeen hyödyntämisestä tehdään aina ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka tarkastelee ilmoituksessa esitetyn toiminnan ympäristöluvanvaraisuutta, oli kysymyksessä kiinteistön omasta toiminnasta syntyvä jäte tai muualta tuotu jäte kuten betonituotetehtailta tuotu betonimurske.

Ylijäämämaata ei luokitella jätteeksi, jos se on puhdasta ja sen hyödyntäminen on suunnitelmallista ja varmaa eli hyödyntämistapa ja -paikka on esitetty esimerkiksi rakennusluvassa tai tiesuunnitelmassa. Tällaisen ylijäämämaan hyödyntämistä ei siten voida säädellä jätehuoltomääräyksissä.

5 Luku Jäteastiat

23 § Jäteastiatyypit

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltija on velvollinen järjestämään jätteille vastaanottoa. Jäteasetuksen 10 § velvoittaa kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan huolehtimaan siitä, että vastaanottoa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille.

Kiinteistöllä tulee olla riittävä määrä jäteastioita ottaen huomioon kiinteistöllä syntyvä jätemäärä, jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet ja jäteastioiden tyhjennysvälit. Jäteastiat on aina pystyttävä sulkemaan. Toisaalta tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella jätehuoltomääräyksistä poikkeavaa pidempää jäteastian tyhjennysväliä.

Mikäli kiinteistö vastaa jäteastian hankkimisesta, voidaan jätehuoltomääräyksissä listata kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehtoiset jäteastiat. Jäteastioita lueteltaessa ei voida suosia tietyn valmistajan jäteastioita, vaan määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia. Jäteastiatyyppejä määriteltäessä on hyvä keskustella alueella toimivien jätteenkuljettajien kanssa jäteastiatyyppien vaikutuksesta kuljettajien työturvallisuuteen. Määräyksessä esitettyssä esimerkkilistassa on esitetty tavanomaisimmat kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät jäteastiat.

Velvoittaminen standardin mukaisiin jäteastioihin on perusteltua, sillä markkinoilla on myös muita kuin standardin mukaisia sanallisen määritelmän täyttäviä jäteastioita, jotka voivat rikkoutua helpommin esimerkiksi kippaustilanteessa.

Jätehuoltomääräyksissä on mahdollistettu myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta Kierotikapula Oy:n tai jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljettajan työturvallisuutta.

24 § Jäteastian merkitseminen

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa merkitsemään jäteastioihin niihin kerättävän jätelajin ja keräyksestä vastaavan yhteisön yhteystiedot.

Lisäksi jäteastiaan on merkittävä jäteastian haltijan tiedot tilanteissa, joissa jäteastia ei ole kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Tällöin mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti.

25 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämisestä säädetään jäteasetuksen 10 §:ssä, jonka mukaan jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle eikä muuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltomääräyksissä täsmennetään jäteasetuksen 10 §:ä mää-

rittelemällä, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee pakata. Käsin siirrettäville jäteastioille on asetettu myös viitteelliset maksimipainot.

Määräyksessä on annettu mahdollisuus sijoittaa jäte poikkeustapauksessa ja tilapäisesti jäteastian läheisyyteen, silloin kun jäte ei mahdu jäteastiaan. Tämä ei kuitenkaan koske aluekeräysjärjestelmää käyttäviä kiinteistöjä. Jätteen sijoittamisesta jäteastian ulkopuolelle ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa vastaanotto paikalla tai jätteenkuljetukselle. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei saa myöskään aiheuttaa työturvallisuusriskiä, joten ylimääräiselle jätteelle on annettu 15 kg:n painorajoitus.

Määräyksessä on esitetty konkreettinen lista jätteistä, joita ei saa sijoittaa seka- tai kuivajäteastiaan. Listauksen tarkoituksena on edistää asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon toteutumista.

Kiertokapula Oy:n alueella biojätettä ei saa pakata biohajoavaan pussiin, vaan se on pakattava muovipussiin tai paperiin. Biojäte toimitetaan St1 Biofuels Oy:n Bionolix -laitokselle, joka tuottaa biojätteestä bioetanolia liikenteen polttoaineeksi. Biohajoavat pussit aiheuttavat häiriöitä kyseisen laitoksen toiminnalle.

Määräystä on muutettu siten, että biojätteen pakkausohje annetaan jätehuoltomääräysten liitteessä 1. Pakkausohjeiden erot johtuvat biojätteen käsittelylaitosten vaatimuksista.

26 § Tyhjennysvälit

Määräyksessä esitetyt jäteastioiden tyhjennysvälit koskevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvia asuinkiinteistöjä sekä muita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa tyhjentämään jäteastiat niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa. Hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja aiheutuu yleensä muiden jätteiden seassa olevasta biojätteestä. Sekalaisen yhdyskuntajätteen sekaan voi laittaa biojätettä. Kun sekalaisen yhdyskuntajätteen joukkoon ei laiteta biojätettä, käytetään Kiertokapula Oy:n alueella jätteestä nimitystä kuivajäte. Kuivajäteastian pisin tyhjennysväli on kahdeksan (8) viikkoa. Sekalaisen yhdyskuntajätteen pisin tyhjennysväli on enintään neljä (4) viikkoa. Biojätteen kompostoinnilla tai erilliskeräyksellä on siten vaikutusta jäteastian tyhjennysväleihin. Sekajätteen enimmäistyhjennysväliä ehdotetaan pidennettäväksi neljäksi viikoksi ympäri vuoden. Useilla asuinkiinteistöillä jätteen määrä on vähentynyt kierrätysmahdollisuuksien parannuttua, vaikka biojätettä ei kompostoitaisi tai erilliskerättäisi. Näillä kiinteistöillä on tarve neljän viikon tyhjennysväliin ympäri vuoden. Neljä viikkoa on yleinen sekajäteastian tyhjennysväli Suomessa. Kesän lämmin jakso on lyhyt, joten mahdollisten hajuhaittojen ilmenemisaika on rajallinen. Muutoksella halutaan myös nostaa palvelun tasoa.

Biojätteen jäteastioiden tyhjennysväliä ehdotetaan pidennettäväksi enintään kahteen (2) viikkoon ympäri vuoden. Jäteastiat ovat usein kesäaikaan tyhjennettäessä vajaita, jolloin jätteenkuljetuksessa tulee turhaa ajoa reiteillä. Suomen kesän lämpimin jakso on lyhytkestoinen, joten hajuhaittojen ilmenemisaika on rajallinen. Muutoksella halutaan nostaa palvelun tasoa, alentaa jätteenkuljetuksen kustannuksia ja ympäristövaikutuksia, ja lisäksi muutoksen toivotaan kannustavan myös aktiivisempaan biojätteen erilliskeräykseen. Syväkeräyssäiliöihin kerättävän biojätteen osalta tyhjennysväli on neljä (4) viikkoa ympäri vuoden. Mikäli pienet kiinteistöt kokevat biojäteastian viikoittaisen tyhjentämisen liian tiheäksi tai kalliiksi, voidaan heille suositella biojätteen yhteisastian perustamista muiden lähellä sijaitsevien kiinteistöjen kanssa tai yhteisen kompostorin hankkimista.

Muovipakkausjätteen tyhjennysväliksi esitetään enintään 16 viikkoa. Tyhjennysväli olisi sama kuin kartonkipakkausjätteellä. Pitkä tyhjennysväli on tuskin aiheellinen asuinkiinteistöille, mutta joillekin erityiskohteille kuten päiväkodeille pitkä tyhjennysväli voi olla tarpeen.

Hyötyjätteiden jäteastian tyhjennysvälin tulee olla sellainen, ettei hyötyjätteitä sijoiteta sekalaisen yhdyskuntajätteen joukkoon hyötyjätteiden jäteastioiden täyttymisen vuoksi. Hyötyjätteiden tyhjennysvälin tulee myös vastata jätteiden kertymistä. Hyötyjätteiden jäteastioiden pisimmät tyhjennysvälit ovat melko harvoja, joten kiinteistön haltijoiden kannattaa tiedostaa, ettei jäteastioita tarvitse tyhjentää liian usein. Jäteastioiden 25 §:ssä esitetyt painorajoitukset voivat kuitenkin vaikuttaa tyhjennysväleihin, vaikka jäteastiat eivät olisikaan täynnä.

Jäteastioiden tyhjennysvälin pidentämisestä ilmoitetaan suoraan jätehuollon järjestävälle taholle silloin, kun tyhjennysvälit ovat jätehuoltomääräysten mukaisia. Jätehuollon järjestävälle taholle ilmoitetaan näissä tapauksissa myös kompostoinnista, jonka tulee tapahtua määräysten 19 §:n mukaisesti. Jätehuollon järjestävät tahot on esitetty jätehuoltomääräysten liitteessä 1 ja ne ovat samat kuin liityttäessä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Määräyksen taulukossa esitettyä jäteastian pisintä tyh-

jennysväliä pidemmistä tyhjennysväleistä tulee hakea poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Poikkeamista haetaan jätehuoltoviranomaiselta.

Mikäli vapaa-ajanasuntoa käytetään vain kesäaikana, kiinteistöittaisen jäteastian tyhjennys voidaan sopia kesäajaksi tai ajaksi, jolloin vapaa-ajan asuntoa aktiivisimmin käytetään. Jäteastian tyhjentämisestä sovitaan jätehuollon järjestävän tahon kanssa jätehuoltomääräysten liitteen 1 mukaisesti.

Asumisessa ja muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien liesäiliöiden tyhjentämisestä määrätään erikseen määräysten 36 §:ssä.

27 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan jäteastia on pidettävä kunnossa ja puhdistettava riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteastioiden tulee olla ehjiä, jotta haittaeläimet eivät pääse niihin eikä mahdollisia nesteitä pääse valumaan ympäristöön. Määräys liittyy myös työturvallisuuteen. Määräyksessä täsmennetään jäteasetuksen 10 §:ä määrämällä jäteastioiden puhdistamistiheydestä.

6 Luku Jätteen keräyspaikat

28 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa tarkempia määräyksiä vastaanottoaikan järjestämisestä ja jäteastioiden sijoittamisesta. Jäteastioiden sijoittamista koskevia määräyksiä on usein myös kuntien rakennusjärjestyksissä, jotka tulee ottaa huomioon tätä määräystä sovellettaessa.

Jäteastioiden sijoittamiseen liittyvät asiat vaikuttavat merkittävästi työturvallisuuteen. Jäteastioiden liikuttaminen ja kuormaaminen sekä työntekijöiden liikkuminen alueella pitää pystyä tekemään turvallisesti.

Määräykseen täsmennetään jäteastian sijoittamisen päämääriä sekä lisätään rakennusjärjestyksen määräysten huomioiminen itse määräykseen perusteluiden lisäksi.

Tähän määräykseen on sisällytetty toimivaltamenettely jäteastian sijoittamispaikan määrittämisestä. Jätehuoltoviranomainen määrittää keräyspaikan, jos jätteenkuljetusurakoitsija ja kiinteistön haltija (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus) tai kuljetusten järjestäjä ja kiinteistön haltija (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) eivät pääse sopimukseen jäteastian sijoituspaikasta.

29 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen tulee järjestää siten, että jätteenkuljettaja pääsee helposti kuormaamaan jätteen sen kuljettamista varten.

30 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat (sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspisteet ja hyötyjättepisteet)

Alueelliseksi keräyspaikoiksi luokitellaan mm. kunnan, Kiertokapula Oy:n ja tuottajien järjestämät keräyspaikat.

Alueelliselle keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on jäteastia, eikä jätteitä saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle. Alueellisesta jätteiden keräyspaikasta vastaavan tahon on huolehdittava keräyspaikan ylläpidosta ja toimivuudesta. Määräyksessä annetut velvoitteet on annettu roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräyksessä on myös esitetty aluekeräyspaikkojen perustamiseen liittyviä lupa- ja ilmoitusmenettelyjä. Alueellisen jätteiden keräyspaikan perustamiseen on oltava maanomistajan ja jätehuoltoviranomaisen lupa. Jos kyseessä on rakennelma, vaaditaan siihen rakennusvalvontaviranomaisen lupa. Jätelain 100 §:n mukaan jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten.

7 Luku Jätteenkuljetus

31 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen koskee pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä. Kuormausajat koskevat myös elinkeinotoimintaa, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen toteutukseen. Kuormausajoilla ehkäistään melun syntymistä, joka voi olla terveyshaitta.

Kuormaaminen on tarpeen sallia myös lauantaisin ja pyhäpäivinä, jotta jätehuollosta pystytään huolehtimaan esimerkiksi pääsiäisen aikana. Poikkeuksellisia lauantai- ja pyhäpäivien kuormausaikoja ehdotetaan pidennettäväksi, jotta kuormaustyö saataisiin tehtyä tehokkaasti myös näinä päivinä. Tarpeen kuormata jätettä poikkeuksellisesti lauantaina tai pyhäpäivinä voi aiheuttaa myös esimerkiksi kuljetusalan poikkeustilanne tai sääolosuhteet kuten runsas lumentulo. Jätteen kuormauksessa jätettä voi myös levitä ympäristöön. Jätteenkuljettajan on huolehdittava, ettei kuormauksesta aiheudu roskaantumista.

Suurempien jäte-erien kokoaminen tilapäisesti suurempaan kuljetusvälineeseen esimerkiksi siirtolavalle sallitaan, jos siihen on saatu maanomistajan lupa. Jäte-erät voivat olla esimerkiksi remontti- tai puutarhajätteitä, joita syntyy ajoittain tai tilapäisesti paljon.

32 § Kuljettaminen

Kuljettamista koskevat määräykset koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jätelain 94 §:n mukaan jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavan yrityksen on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi alueellisen ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 95 §:ssä on esitetty jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset, joiden mukaan toimintaa tulee harjoittaa jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti eikä toiminnasta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa käytettävän laitteiston ja kaluston tulee myös olla teknisesti asianmukaista.

Kuljettamista koskevan määräyksen tavoitteena on varmistaa, että jätteiden kuljettamisesta ei aiheudu ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä. Vastuussa jätteiden asianmukaisesta kuljetuksesta on jätteenkuljettaja.

Jätelain 15 §:n mukaan lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Siten erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle. Tilanne on kuitenkin ainakin toistaiseksi poikkeuksellinen.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta vaaralliselle jätteelle, sako- ja umpikaivo-lietteelle, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteelle, pilaantuneelle maa-ainekselle ja muulle rakennus- ja purkujätteelle kuin pilaantumattomalle maa-ainekselle. Koska jätehuoltomääräykset koskevat siirtoasiakirjan laatimisen osalta myös elinkeinotoimintaa, jätehuoltomääräyksiin on kirjattu jätejakeita, jotka eivät varsinaisesti kuulu kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin. Näitä jakeita ovat esimerkiksi hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteet ja pilaantuneet maa-ainekset.

Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jäteasetuksen 24 §:ssä määritellään tarkemmin siirtoasiakirjaan kirjattavat tiedot.

Mikäli em. jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä.

33 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätelain 143 §:n mukaista rekisteriä jätteen kuljetuksista. Rekisterin ylläpitoa varten jätehuoltoviranomainen tarvitsee kuljetuksiin liittyviä tietoja jätteen kuljettajilta.

Jätelain 39 §:n mukaan jätteen kuljettajan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot neljännesvuosittain, jos tämä on toiminnan seuraamiseksi tarpeellista. Velvollisuutta täsmennetään jäteasetuksen 26 §:ssä.

Jätehuoltomääräyksissä on esitetty, että kuljetustiedot tulee toimittaa jätehuoltoviranomaiselle vähintään kerran vuodessa tai jätehuoltoviranomaisen edellyttämän aikataulun mukaisesti. Määräykseen on kirjattu täsmällisesti ainoastaan vähimmäisvaatimus tietojen toimittamisen tiheydestä. Jätehuoltoviranomaisella on kuitenkin oikeus pyytää kuljetustiedot tiheimmin jätelain 39 §:n mukaisesti.

Jotta tietojen siirtäminen kuljetusrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta, tiedot on toimitettava sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Pelkkä sähköinen muoto ei riitä, sillä tällöin tiedot voidaan toimittaa esimerkiksi pdf-muodossa, josta tietoja ei voida muokata. Tekstistä ehdotetaan poistettavaksi tietojen tekstinkäsittelyohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa toimittaminen. Lähes kaikki kuljetusyrittäjät toimittavat tiedot taulukkolaskentaohjelmalla muokattavassa muodossa jo tällä hetkellä.

Jätelain 91 §:ää koskevassa hallituksen esityksessä (HE 199/2010 vp, s. 113) on esitetty, että jätehuoltomääräyksillä voitaisiin täsmentää lain 39 §:ssä säädettyjä jätteenkuljettajaan kohdistuvia tiedonantovelvollisuuksia. Määräyksillä voidaan määrätä, milloin ja missä muodossa tiedot olisi annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Jätteenkuljettajaa ei voida velvoittaa hankkimaan jotain tiettyä maksullista ohjelmistoa. Tiedot voidaan kuitenkin vaatia toimitettavaksi taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa, sillä kyseisistä ohjelmista on tarjolla myös ilmaisversioita.

34 § Jätteiden kuljettaminen jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin

Tämä jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskeva määräys on tarkoitettu jätteenkuljettajille. Kotitalouksia koskevat määräykset jätteiden toimittamisesta esimerkiksi hyötyjätepisteille tai jäteasemille on annettu 12 §:ssä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava Kiertokapula Oy:n osoittamaan paikkaan. Jätteitä ei saa kuljettaa muihin vastaanottopaikkoihin. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan.

Vastaanottopaikkojen sijainti voi muuttua nopeasti, joten määräykseen ei ole sisällytetty yksityiskohtaista tietoa vastaanottopaikoista. Kiertokapula Oy:n kotisivuilla on esitetty yhtiön järjestämät vastaanottopaikat.

Jätehuoltomääräyksissä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat veloitteet ja käytännöt.

35 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Jätehuoltomääräyksissä voidaan mahdollistaa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen tilanteissa, joissa kiinteistö on tyhjiällä ja käyttämättömänä. Keskeytyksen tulee aina olla määräaikainen. Sitä voidaan tarpeen mukaan jatkaa määräajan päättyessä.

Jotta keskeytys voidaan myöntää, on arvioitava millaisen ajan kiinteistö voi olla tyhjiällä ilman että syntyy tarvetta jätteenkuljetuksen keskeyttämiselle. Samoin arvioidaan keskeyttämisen kohtuullisuutta niin kiinteistön kuin jätehuollon järjestäjänkin kannalta.

Enintään kuuden (6) kuukauden keskeytyksistä sovitaan suoraan jätteenkuljetuksesta huolehtivan tahon kanssa. Yli kuuden (6) kuukauden keskeytykset edellyttävät taas poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Keskeytyksen edellytyksenä tulee olla varmuus siitä, että kiinteistö on käyttämätön.

Määräystä täsmennetään sen selkeyttämiseksi.

8 Luku Asumisessa ja kunnan hallinto ja palvelutoiminnassa syntyvät lietteet

36 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Määräystä ehdotetaan muutettavaksi niin, että saostussäiliöiden, pienpuhdistamoiden ja muiden vastaavien säiliöiden jätevesiliete on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa. Pelkästään harmaita vesiä sisältävät säiliöt voidaan tyhjentää tarvittaessa, mutta vähintään kerran kolmessa vuodessa. Hajajätevesiasetus on muuttunut niin, että vähimmäistyhjennystasoa ei esitetä enää lainsäädännön tasolla, joten tarkentavat määräykset on tarpeen antaa jätehuoltomääräyksissä, jotta myös lietteiden jätehuolto hoidetaan asianmukaisella tavalla.

Tyhjennystarve on kuitenkin kaikkien jätevesijärjestelmien osalta tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Mikäli järjestelmän käyttöohje määrää vähimmäisvaatimusta lyhyemmän tyhjennysvälin, on valmistajan antamaa ohjetta noudatettava. Määräys on annettu järjestelmien toimivuuden varmistamiseksi ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi.

Jätevesilietesäiliöiden lisäksi hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä ja tarkkailusta on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Samoin on huolehdittava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen jätehuollosta. Jätehuoltomääräyksissä on veloitettu tarkastamaan edellä mainittujen kaivojen tyhjennystarve vähintään kerran vuodessa ja tyhjentämään kaivot tarvittaessa.

Määräyksessä on kiinnitetty erityisesti huomiota tyhjennysten, tarkastusten ja huoltojen dokumentointiin. Tyhjennystarpeeseen liittyvien tarkastusten dokumentointi on tärkeää, koska näille tarkastuksille on annettu vähimmäistiheys. Käyttö- ja huoltokirjan pitäminen on tärkeää myös mahdollisten ongelma- tai valvontatilanteiden kannalta.

Määräyksessä esitettyjä tyhjennyksiin, tarkastuksiin ja kirjanpitoon liittyviä veloitteita on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti määräyksessä 37 § esitetyllä tavalla.

Jätelain 94 § veloittaa jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavat toimijat tekemään hakemuksen alueelliselle ELY-keskukselle toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin. Jätehuoltomääräyksissä annettava veloite luovuttaa liete ainoastaan ko. rekisteriin hyväksytyille toimijalle on tärkeää lietteiden asianmukaisen kuljettamisen ja käsittelyn vuoksi. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että kuljettaja toimii ammattimaisesti, lakien ja asetuksen mukaan, toiminnasta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja kuljetuskalusto soveltuu käyttötarkoitukseensa.

Lisäksi määräyksessä veloitetaan kuljettamaan kunnan vastuulle kuuluvat lietteet kunnan osoittamaan paikkaan. Tämä veloite koskee lietteen kuljettajaa. Määräyksessä estetään lietteiden kuljettaminen esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole kunnan osoittama käsittelypaikka. Saostus- ja umpisäiliölietteiden joukossa saa olla vain näitä lietteitä. Öljyt ja rasvat on taas toimitettava erikseen niille osoitettuihin keräyspisteisiin. Kunnan vastuulle kuuluvien lietteiden vastaanottoaikkojen tiedot tulee olla saatavilla esimerkiksi tietoverkossa.

Jätteenkuljetuksen keskeytyksen yhteydessä on tarpeellista samanaikaisesti tarkastella myös saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksiä. Saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysten keskeyttämisajan pituuden määrittäminen on hankalaa, koska esimerkiksi umpisäiliöiden tyhjennys tehdään tarvittaessa eikä säännöllistä tyhjennysväliä ole. Siten lietteiden kuljetuksen keskeyttäminen edellyttää ilmoitusta siitä, että kiinteistöä ei käytetä.

37 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely on lähtökohtaisesti kiellettyä. Jätelain 41.2 §:n mukaan jätteen haltija voi itse käsitellä jätevesilietteen kiinteistöllään tai luovuttaa asumisessa syntyvän jätevesilietteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Näissä jätehuoltomääräyksissä hyväksytään asumisessa syntyvän lietteen omatoiminen käsittely ja yhteiskäsittely tietyin edellytyksin ja menettelyin. Omassa asumisessa syntyvän lietteen levittämisestä käsiteltynä lannoitustarkoituksessa omalle pellolle tai omissa hallinnassa olevalle pellolle tulee ilmoit-

taa jätehuoltoviranomaiselle. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tarvitaan, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja valvontaviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista.

Määräys mahdollistaa jätevesilietteen yhteiskäsittelyn, mutta se vaatii poikkeamisen jätehuoltomääräyksistä. Lietteen vastaanottaja eli yhteisen käsittelyn toteuttaja voi käsitellä yhteensä enintään neljältä (4) kiinteistöltä asumisessa syntyvän lietteen ja levittää sen peltoon lannoitustarkoituksessa. Lietteen vastaanottajan oma kiinteistö lasketaan mukaan yhteiskäsittelyyn.

Lietteen käsittelyssä ja peltokäytössä on noudatettava lannoitevalmistelakia (539/2006), nitraatti-asetusta (VNA 1250/2014) ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta lannoitevalmisteista (24/2011). Liete tulee aina stabiloida ennen peltokäyttöä. Soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi kalkkistabilointi ja termofiilinen stabilointi. Kun lietteen käyttäminen lannoitteena on pienimuotoista, siihen ei vaadita Ruokaviraston lupaa.

Omatoiminen saostussäiliöiden jätevesilietteiden (ja umpisäiliöiden jätevesien) käsittely voidaan sallia, jos kiinteistöllä on käytössään (joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna) siihen soveltuvat laitteistot ja olosuhteet ovat sopivat. Tällaisesta menettelystä ilmoittavan osalta on varmistettava, että stabiloitu liete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa, eli kiinteistöllä on oltava hallinnassaan viljelykäyttöön tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen soveltuvaa peltoalaa. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiivi-tiljelijä.

Kalkkistabiloidun lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen sellaiseen peltoon on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Muissa tapauksissa asumisessa syntyvien lietteiden omatoiminen käsittely on mahdollista hallitusti lähinnä silloin, kun syntyvän lietteen määrä on vähäinen tai se on kiinteässä muodossa. Käytännössä käsittelymenetelmänä on kompostointi. Tässä mallissa varsinaista kompostointimenettelyä koskevat määräykset on sijoitettu jätteen omatoimista käsittelyä koskevaan kohtaan (19 §), johon tässä pykälässä viitataan. Kompostointi ainoastaan mahdollistetaan tässä pykälässä.

Kompostointi mahdollistetaan seuraavissa tapauksissa:

- Joissakin pienpuhdistamoissa liete kerätään kiinteässä muodossa lietepussiin, joka voidaan kompostoida kiinteistöllä.
- Kuivakäymälöissä syntyvä jäte voidaan kompostoida kiinteistöllä.
- Joissakin pienpuhdistamoissa tai muissa järjestelmissä muodostuvan nestemäisen lietteen kerralla poistettava määrä on niin pieni, että se voidaan kompostoida kiinteistöllä.
- Fosforinpoistokaivojen massat voidaan kompostoida kiinteistöllä.

Lietteen kompostointiin tulee hakea poikkeamista jätehuoltomääräyksistä, mikäli kiinteistöllä on käytössään paineellinen vesi. Poikkeamisluvan hakemisen perusteena on lähtökohtaisesti paineellisen veden käyttö, mutta asiassa voi käyttää tapauskohtaista harkintaa, jos syntyvän lietteen määrä on hyvin vähäinen.

Vähäiseksi lietemääräksi voidaan sekä harmaiden jätevesien saostussäiliöiden että esimerkiksi pienpuhdistamoiden osalta katsoa sellaiset tapaukset, joissa lietettä syntyy vähemmän kuin 20 litraa yhtä tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 50 litraa vuodessa.

Fosforinpoistokaivojen massat voidaan käsitellä kompostoimalla tai hyödyntää ravinteena pelloilla.

Poikkeamislupa voidaan myöntää, jos lietteen käsittely kiinteistöllä ei aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa luvan myöntämistä. Poikkeamista haettaessa tulee esittää tarpeelliset tiedot, joilla pystytään arvioimaan myös ympäristön pilaantumista. Lietteiden omatoimista käsittelyä koskeva määräys liittyy ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja määräys soveltuisi paremmin ympäristönsuojelumääräyksiin.

9 Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

38 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuden järjestäjän on järjestettävä roskaantumisen ehkäisemiseksi alueella riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut (JäteL 76 §). Yleisötilaisuuden järjestäjä on vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta (JäteL 74 §). Lisäksi suurissa yleisötilaisuuksissa on noudatettava sosiaali- ja terveysministeriön asetusta suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta (405/2009).

Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan. Tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Yleisötilaisuuksissa lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Lajitteluvélvoitteiden antaminen perustuu jätelain 13 ja 15 §:iin, joten lajitteluvélvoitteet voidaan antaa myös elinkeinotoimintaa harjoittavalle yleisötilaisuuden järjestäjälle.

Määräykseen on lisätty muovipakkausjätteen erilliskeräysvelvoite, joka on määrältään saman suuruinen kuin kartonkipakkausjätteen vastaava.

Määräyksessä suurten yleisötilaisuuksien (yli 5 000 henkilöä) järjestäjältä vaaditaan jätehuoltosuunnitelman esittämistä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yleisötilaisuuden järjestämisessä on mukana monia viranomaisia, joten yhteistyö eri viranomaisten ja yleisötilaisuuden järjestäjän kanssa on tärkeää. Yleisötilaisuudesta vaaditaan ilmoitus poliisille. Lisäksi yleisötilaisuuksia koskevia määräyksiä voi sisältyä kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin, terveydensuojelumääräyksiin tai rakennusjärjestykseen.

39 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siviilivélvollinen eri tilanteissa (JäteL 72–77 §:t).

Jätehuoltomääräyksissä täsmennetään jätelain 72 §:ssä annettua roskaamiskieltoa kieltämällä jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, määräys koskee kaikkien toimijoiden ylläpitämiä jäteastioita, vaikka kyseessä ovat kunnalliset jätehuoltomääräykset.

10 Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

40 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajat. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä. Jätelain 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelemiseksi tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelun mukainen ympäristölupa.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta koskee kaikkia kiinteistöjä ja se on annettu jätteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Jätelain 32.2 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet määrätään toimitettavaksi Kiertokapula Oy:n osoittamaan vastaanottoaikaan. Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä paristot ja akut määrätään toimitettavaksi tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Lääkejätteet puolestaan tulee toimittaa apteekkiin, joka on tehnyt niiden vastaanot-

tamisesta sopimuksen Kiertokapula Oy:n kanssa. Vaihtoehtoisesti lääkejätteet veloitetaan toimittamaan Kiertokapula Oy:n osoittamaan paikkaan.

Muissa toiminnoissa, kuten sosiaali- ja terveystalveissa sekä kouluissa, syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen. Sama määräys koskee elinkeinotoiminnan harjoittajaa.

Mikäli kyseessä on merkittävä erä vaarallista jätettä, tulee sen toimittamisesta sopia vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jättemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin.

Määräyksessä viitataan jäteasetuksen 8 ja 9 §:iin, joissa on annettu tarkemmat määräykset vaarallisen jätteen pakkauksista ja merkitsemisestä. Alkuperäispakkausten käyttämisellä varmistetaan vaarallisen jätteen asianmukainen pakkaaminen ja merkitseminen.

41 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Määräykset koskevat kaikkia toimijoita omakotikiinteistöjä lukuun ottamatta. Määräykset koskevat vaarallisten jätteiden säilyttämistä ja kiinteistön haltijan velvollisuutta tiedottaa keräyspaikan käyttäjille sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (JäteL 13 §).

42 § Erityisjätteet

Erityisjäte veloitetaan erotettavaksi muista jätteistä. Erityisjätteiden osalta määrätään niiden pakkaamisesta sekä merkitsemisestä niiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi (JäteL 13 ja 15 §:t).

43 § Terveystalvehuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

Terveystalvehuollon erityisjäte on pakattava kuten muukin erityisjäte eli kestäviin ja tiiviisiin pakkauksiin. Muualla lainsäädännössä annetaan tarkemmat määräykset terveystalvehuollon vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä, joten niistä ei anneta esitettyä tarkempia määräyksiä jätehuoltomääräyksissä.

11 Luku Muut määräykset

44 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistön asukkaille tai käyttäjille. Tiedottamisvelvoitteella edistetään jätehuoltomääräyksissä esitettyjen toimenpiteiden ja velvoitteiden toteuttamista.

45 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi (JäteL 125 §). Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehotusta tai yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lainmukaiseksi saattamiseksi (JäteL 126 ja 129 §:t). Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kielto tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

46 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91.3 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein.

Poikkeusten myöntämisessä voidaan helpommin noudattaa samoja periaatteita jätelautakunnan toimi-alueella, kun poikkeukset myöntää jätehuoltoviranomainen. Paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi yhteistyö kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on kuitenkin tärkeää. Osa jätehuoltomääräyksistä liittyy myös ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen.

47 § Voimaantulo

Voimaantulomääräykseen on kirjattu ajankohta, jolloin jätehuoltomääräykset tulevat voimaan ja lueteltu ne voimassa olevat jätehuoltomääräykset, jotka uusilla määräyksillä kumotaan.

Määräys 48 § poistetaan ja siirtymäsäännökset siirretään voimaantulomääräykseen. Siirtymäsäännöksissä varataan siirtymäaikaa jätehuoltomääräyksissä esitetyille toimenpiteille, joiden järjestely vaatii varautumisaikaa.

Kiinteistöt siirtyvät 1.1.2021 jälkeen vaiheittain muovin erilliskeräysvelvoitteen piiriin sitä mukaa kun urakka-alueet saadaan kilpailutettua kuitenkin viimeistään 31.5.2022. Velvoitteen alkamisesta alueella tiedotetaan kiinteistöille hyvissä ajoin. Siirtymäaika muovipakkausjätteen erilliskeräyksen alkamiseen ja vaiheittain aluekohtaisesti eteneminen on tarpeen muovipakkausjätteen kuljetusten kilpailutusten suunnittelun ja toimeenpanon vaatiman ajan takia.

Nurmijärven kunnan alueen kiinteistöille, joita koskevat laajentuvat erilliskeräysvelvoitteet ja energiajätteen keräämisen lopettaminen, varataan myös siirtymäaikaa velvoitteiden toteuttamiseen.

Lyhenneluettelo

ELY-keskus	elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hajajätevesiasetus	valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisella alueella (157/2017)
HE	hallituksen esitys
Jäteasetus	valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Jätel	jätelaki (646/2011)
MARA-asetus	valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017)
Nitraattiasetus	valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhatuotannosta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)
Pakkausjäteasetus	valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä (518/2014)
VNA	valtioneuvoston asetus
vp	Valtiopäivät